
Inhoud

	Leeswijzer	V
	Gebruikte afkortingen	IX
Deel 1	<i>Inleiding in het recht en het oplossen van een casus</i>	1
	Inhoud	3
1	Basisstructuur van het recht	9
1.1	De basisstructuur van het recht	9
1.2	Objectief en subjectief recht	9
1.3	Doel van objectief recht	10
1.4	Ordering van rechtsregels	11
1.5	Aard van rechtsregels	16
1.6	Rechtsbronnen	17
2	Staats- en bestuursrecht	20
2.1	Hoofdthema's staatsrecht	20
2.2	Kenmerken van de Nederlandse staat	20
2.3	(Bestuurs)organen van de staat	24
2.4	Overheidshandelingen (bestuurshandelingen)	29
2.5	Categorie besluiten: algemeen verbindende voorschriften (avv's)	32
2.6	Categorie besluiten: geen algemeen verbindende voorschriften	44
2.7	Wet openbaarheid van bestuur	49
2.8	Mensenrechten en grondrechten	50
2.9	Privacybescherming	54
2.10	Klagen	58
3	Civielrechtelijke thema's	62
3.1	De rechtshandeling	62
3.2	Verbindenis uit (obligatoire) overeenkomst	67
3.3	Verbindenis uit de wet	72
3.4	Vertegenwoordiging en volmacht	76
4	Strafrechtelijke thema's	78
4.1	Het eigene van het strafrecht	78
4.2	Algemene regels van materieel strafrecht	79

5	Rechtspraak	91
5.1	Definiëring	91
5.2	Kenmerken van de Nederlandse rechtspraak	91
5.3	Soorten rechtspraak	91
5.4	Rechterlijke macht	92
5.5	Kosten rechtspraak	96
6	Civiele rechtspraak	97
6.1	Rechtsbron	97
6.2	Absolute en relatieve bevoegdheid	97
6.3	Civiele procedures	98
7	Strafrechtspraak	109
7.1	Rechtsbron	109
7.2	Absolute en relatieve competentie in het strafrecht	109
7.3	Strafrechtelijke procedure	110
7.4	Mediation	110
7.5	Sepot, voorwaardelijk sepot, transactie en strafbeschikking	110
7.6	Het slachtoffer	112
8	Administratieve of bestuursrechtspraak	115
8.1	Rechtsbron – de Algemene wet bestuursrecht (Awb)	115
8.2	Absolute en relatieve competentie	115
8.3	Administratiefrechtelijke procedure voor de rechtbank – de Awb-procedure	117
9	De rechtsbijstand	121
9.1	Door de overheid gefinancierde rechtsbijstand	121
9.2	Niet door de overheid gefinancierde rechtshulp	123
10	Internationaal recht	128
10.1	Inleiding	128
10.2	Volkenrechtelijke/internationale organisaties	128
10.3	Verenigde Naties	129
10.4	Raad van Europa	130
10.5	Europese Unie	132
11	Methodiek van casussen oplossen	140
11.1	FASE I: Het bewerken van feitelijke casusgegevens	140
11.2	FASE II: Selecteren en interpreteren van de rechtsregel	141
11.3	FASE III: Rechtsregels en rechtsgevolgen toepassen op de casus	143

Deel 2	<i>Rechten en plichten in verschillende levensfasen</i>	145
	Inhoud	147
12	(Voor) de geboorte	155
12.1	(Anti)conceptie en zwangerschapsafbreking	155
12.2	Kinderloosheid	158
12.3	Zwangerschap en bevalling	160
12.4	Aangifte van geboorte	161
12.5	Uitwerking van de casus	162
13	Het kind/de jongere	164
13.1	Kind/jongere en gezin	164
13.2	Kind/jongere en wonen	202
13.3	Kind/jongere en gezondheid	205
13.4	Kind/jongere en onderwijs	209
13.5	Kind/jongere en arbeid	223
13.6	Kind/jongere en financiën	226
13.7	Kind/jongere en consumentenzaken	235
13.8	Uitwerking van de casus	237
14	De volwassene	238
14.1	Volwassene (meerderjarig) en samenlevingsvormen	238
14.2	Volwassene en huisvesting	256
14.3	Volwassene en gezondheid	296
14.4	Volwassene en arbeid	335
14.5	Volwassene en uitkering (verstrekkingen en voorzieningen)	391
14.6	Volwassene en consument	428
14.7	Volwassene en hulpverlening	458
14.8	Volwassene en rijksbelasting	471
14.9	Uitwerking van de casus	475
15	De zelfstandig wonende oudere	477
15.1	Oudere en huisvesting	477
15.2	Oudere en gezondheid	478
15.3	Oudere en arbeid	482
15.4	Oudere en uitkering (en verstrekkingen)	483
15.5	Oudere en consumentenzaken	486
15.6	Oudere en hulpverlening	488
15.7	Uitwerking van de casus	492
16	Overlijden	494
16.1	Zorg rond de stervende	494
16.2	Euthanasie en andere vormen van levensbeëindiging	496
16.3	Zorg rond de overledene	499

16.4	Nalatenschap	501
16.5	Uitkering nabestaanden	507
16.6	Uitwerking van de casus	510
Deel 3	<i>Rechten en plichten van verschillende doelgroepen</i>	513
	Inhoud	515
17	Het kind/de jongere en gedwongen hulpverlening	521
17.1	Gezinsproblematiek en gedwongen jeugdhulp	521
17.2	Gezondheidsproblematiek en dwangzorg	553
17.3	Uitwerking van de casus	554
18	De gehandicapte	557
18.1	Gehandicapte: zorg- en dienstverlening	557
18.2	Gehandicapte en vertegenwoordiging	559
18.3	Gehandicapte en arbeid	573
18.4	Gehandicapte: uitkeringen en voorzieningen	576
18.5	Gehandicapte en seksueel misbruik	578
18.6	Uitwerking van de casus	579
19	De verdachte	582
19.1	Meerderjarige verdachte	582
19.2	Minderjarige verdachte	612
19.3	Uitwerking van de casus	621
20	De vreemdeling	623
20.1	Regulier verblijvende vreemdeling	623
20.2	Asielzoeker en statushouder	647
20.3	Alleenstaande minderjarige vreemdeling	665
20.4	Handhaving	670
20.5	Illegaal verblijvende vreemdeling	674
20.6	Uitwerking van de casus	675
21	Dwangzorg bij de psychiatrische patiënt, de verstandelijk gehandicapte- en psychogeriatrische cliënt	678
21.1	Verplichte zorg aan een psychiatrische patiënt	678
21.2	Onvrijwillige zorg aan de verstandelijk gehandicapte en psychogeriatrische cliënt	687
21.3	Uitwerking van de casus	697

Deel 4	<i>De professional in de zorg- en welzijnsinstelling</i>	699
	Inhoud	701
22	De juridische organisatievormen van de zorg- en welzijnsinstelling	703
22.1	Juridische organisatievormen	703
22.2	Arbeidsorganisatie zonder rechtspersoonlijkheid	705
22.3	Arbeidsorganisatie met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid	706
22.4	Arbeidsorganisatie met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid	713
23	De juridische relaties tussen zorg- en welzijnsinstelling en medewerkers	716
23.1	Hoofdstructuur van de instelling	716
23.2	Medewerkers van de zorg- en welzijnsinstelling	716
24	De omgeving van de zorg- en welzijnsinstelling	722
24.1	Organisaties betrokken bij het tot stand brengen van zorg- en welzijnsvoorzieningen	722
24.2	Financiers van de zorg- en welzijnsinstellingen	729
24.3	Samenwerking met andere zorg- en welzijnsinstellingen	738
24.4	Patiënten-/cliëntenorganisaties	739
24.5	Beroepsorganisaties	741
24.6	Werknemersorganisaties	742
24.7	Werkgeversorganisaties	742
24.8	Overige organisaties	743
25	Kaderwetgeving voor de inrichting van de zorg- en welzijnsinstelling	745
25.1	Hulpverlening aan cliënten	745
25.2	Arbeidsomstandigheden van het personeel	752
25.3	De financiële huishouding van de instelling	756
26	De zorg- en welzijnsinstelling in bedrijf	759
26.1	Beleidscyclus	759
26.2	Beleidscyclus in de praktijk	760
Deel 5	<i>De professional in de samenleving</i>	767
	Inhoud	769
27	Problemen in de samenleving	770
27.1	Van machtsstaat naar sociale rechtsstaat	770
27.2	Professionalisering in de sociale rechtsstaat	771
27.3	De sociale rechtsstaat in de problemen	772

28	Beleidskeuzes	774
28.1	Beleidsvoorbereiding	774
28.2	Inrichting van de samenleving	777
29	Juridisch kader	780
29.1	Europees niveau	780
29.2	Nationaal	780
29.3	Instellingsniveau	781
30	Professionele beroepsuitoefening	782
30.1	Professionele standaard en professionele autonomie in balans	782
30.2	Toepassing in de praktijk	784
	Trefwoordenregister	787